ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Sylvy Šiškeové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **L. V. Q.,** zastoupeného advokátem Mgr. Petrem Václavkem, Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 2. 2019, čj. MV-13336-4/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 10. 2021, čj. 15 A 50/2019 - 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra zrušilo žalobci platnost povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Ministerstvo současně stanovilo podle § 77 odst. 3 téhož zákona lhůtu k vycestování z území v délce třiceti dnů od právní moci rozhodnutí. Žalobce totiž pobýval mimo území České republiky nepřetržitě po dobu delší než šest let, konkrétně od roku 2006 do roku 2018. Žalovaná zamítla žalobcovo odvolání.

[2] Krajský soud v Ústí nad Labem zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované. Zdůraznil, že je potřeba zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, nicméně nepřiměřenost rozhodnutí nemůže být založena tím, že správní orgány žalobci neumožní pobývat v ČR se svým otcem, jak by si přál.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalované

[3] Žalobce (stěžovatel) v kasační stížnosti namítl, že správní orgány nezjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Při posuzování délky jeho pobytu mimo území EU totiž vycházely pouze z informací ze dvou cestovních dokladů stěžovatele. Správní orgány byly povinny provést výslech stěžovatele a jeho otce. Místo toho však, stejně jako krajský soud, vycházely z protokolu o výslechu otce, který byl proveden v odlišném správním řízení.

[4] Ministerstvo vydalo rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, aniž pro to byly naplněny zákonné podmínky [§ 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců]. Ke dni vydání rozhodnutí stěžovatel pobytové oprávnění užíval a nedržel je pouze formálně. Stěžovatel na území ČR dlouhodobě žije, studuje a má zde vybudované sociální a rodinné zázemí. Zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle něj odporuje účelu zákona a jde o projev přepjatého formalismu.

[5] Stěžovatel dále namítá, že je nezbytné posuzovat přiměřenost rozhodnutí v každém případě, ve kterém může mít dopad na soukromý a rodinný život. Přiměřenost musí být hodnocena vzhledem k zájmům nezletilého dítěte. To vyplývá z přímo aplikovatelné Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy o právech dítěte. Krajský soud se s otázkou přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele nevypořádal dostatečně, test proporcionality provedl jen formálně a v úvahu vzal pouze skutečnosti svědčící v neprospěch stěžovatele. Stěžovatel se narodil na území ČR. Žije zde jeho otec, který zajišťuje stěžovatelovy základní životní potřeby, a také jeho bratr. Stěžovatel zde navštěvoval mateřskou a údajně i základní školu; aktuálně zde studuje na střední škole. Z tohoto důvodu je potřeba na něj pohlížet jako na nezaopatřené dítě. Stěžovatel se plně integroval do české společnosti a naučil se český jazyk. ČR považuje za svůj domov. Nucené vycestování stěžovatele by ve svých důsledcích mohlo znamenat definitivní zpřetrhání vazeb stěžovatele k této zemi.

[6] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své rozhodnutí, rozhodnutí ministerstva a na rozsudek krajského soudu. Uvedla, že stěžovatel nepřináší novou relevantní argumentaci, která by zpochybňovala správnost napadeného rozhodnutí. Skutkový stav byl zjištěn dostatečně a stěžovatel nepředložil žádné věrohodné důkazy o tom, že byla dodržena podmínka týkající se délky pobytu.

III. Posouzení věci

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] NSS se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadami, které podle setrvalé judikatury zakládají důvod nepřezkoumatelnosti, ať již pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Krajský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami, jednotlivě je posoudil a v dostatečném rozsahu, přehledně, logicky a srozumitelně zdůvodnil své závěry. Z formulace kasačních námitek je ostatně zřejmé, že skutečným obsahem kasační stížnosti je nesouhlas se způsobem vypořádání žalobních námitek. Skutečnost, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, však nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost (rozsudky NSS ze dne 12. 11. 2013, čj. 2 As 47/2013 - 30, či ze dne 29. 4. 2010, čj. 8 As 11/2010 - 163).

[9] Podle § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec pobýval mimo území nepřetržitě po dobu delší než 6 let*.

[10] Stěžejní kasační námitka se týká nedostatečného posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí žalované do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Stěžovatel zdůraznil, že ke dni vydání rozhodnutí byl nezletilým dítětem, existenčně závislým na svém otci. Krajský soud měl proto přiměřenost rozhodnutí hodnotit pohledem zájmu nezletilého dítěte. V odůvodnění napadeného rozsudku ale úvahy o nejlepším zájmu nezletilého stěžovatele chybí.

[11] Stěžovateli lze přisvědčit, že správní orgány jsou povinny v řízení zohlednit nejlepší zájem nezletilého dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, případně zohlednit skutečnost, že se již zletilý účastník řízení stále nachází ve věku blízkém věku mladistvých (ve vztahu k mezinárodní ochraně a posuzování přiměřenosti alternativy vnitřního přesídlení srov. rozsudek NSS ze dne 16. 10. 2020, čj. 5 Azs 73/2019 - 61, č. 4121/2021 Sb. NSS). Podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte i judikatury ESLP musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Z judikatury ESLP dále vyplývá, že je nutno se pečlivě zabývat situací nezletilých dětí, v úvahu je nutno brát především věk dítěte, míru závislosti na péči rodičů nebo míru jeho integrace do společnosti. Rozpor s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nastane za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí jsou nedostatečná a neobsahují posouzení protichůdných zájmů. V takovém případě dle ESLP není přesvědčivě prokázáno, že zásah byl přiměřený sledovanému účelu a byl odůvodněn naléhavou společenskou potřebou (rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2020, čj. 5 Azs 383/2019 - 40). Může-li mít rozhodnutí správního orgánu dopady na dítě, a to jak přímo (je-li jeho pobytový status navázán na pobyt cizince), tak nepřímo (s ohledem na intenzitu vazeb dítěte na cizince, jehož povinnost vycestovat by fakticky vynutila změnu pobytu dítěte), musí být z rozhodnutí správního orgánu patrné, že se jeho souladem s nejlepším zájmem dítěte správní orgán zabýval (rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2020, čj. 4 Azs 171/2019 - 25).

[12] Podle NSS krajský soud výše uvedeným požadavkům dostál. Krajský soud se namítanou nepřiměřeností řádně zabýval v bodech 35 až 39 svého rozsudku. Výslovně sice neuvedl, že by přiměřenost posuzoval s ohledem na požadavky plynoucí z Úmluvy o právech dítěte, jasně však vyložil, z jakých důvodů nepovažuje námitku nepřiměřených dopadů za důvodnou. S úvahami krajského soudu se NSS ztotožňuje. Je nepravděpodobné, že by si stěžovatel během dvanáctiletého pobytu ve Vietnamu (v období od svých čtyř nebo pěti let do necelých sedmnácti let věku) vytvořil natolik silné vazby vůči ČR. Stěžovatel si po návratu do ČR v září 2018 pochopitelně mohl začít tyto vazby budovat, zároveň je ale blíže nepopsal a neumožnil tak soudu, aby je detailně vyhodnotil. Stěžovatel byl po řadu let zvyklý žít bez osobního kontaktu se svým otcem. Po zmíněných dvanáct let žil se svou matkou a bratrem ve Vietnamu, chodil tam do školy a přivykal tamní kultuře. Stěžovatel překročil zákonem danou dobu šesti let, jejíž uplynutí zákon spojuje se zrušením platnosti povolení, o dalších šest let. V době rozhodování žalované na území ČR pobýval – ve srovnání s pobytem ve Vietnamu – po nesrovnatelně kratší období. Nejpozději od doručení rozhodnutí ministerstva na konci roku 2018 stěžovateli navíc

muselo být zřejmé, že jeho další pobytový status je nejistý. NSS se za této situace přiklonil k posouzení krajského soudu, který vyhodnotil přiměřenost dopadů rozhodnutí řádně, a to i s ohledem na dřívější nezletilost stěžovatele (resp. později věk blízký věku mladistvých). Chybějící výslovný odkaz na mezinárodní úpravu toto posouzení nečiní nezákonným.

[13] Stěžovateli nelze přisvědčit ani v námitce, že správní spis neobsahuje dostatek podkladů, na základě kterých by bylo možné bez důvodných pochybností učinit závěr o naplnění důvodu pro zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo na základě obsahu dvou cestovních dokladů stěžovatele, protokolu o výslechu otce ze dne 23. 7. 2013 a záznamu o pohovoru s matkou stěžovatele ze dne 16. 7. 2018 zjistilo, že stěžovatel v období mezi rokem 2005 a 2006 opustil území ČR. Zpět na území přicestoval dne 12. 9. 2018. Jak uvedl krajský soud v napadeném rozsudku, při tak dlouho trvající nepřítomnosti stěžovatele na území ČR je takto určený časový rozsah nepřítomnosti dostatečně přesný. Stěžovatel navíc nepředložil žádný důkaz, že by se na území ČR v mezidobí vyskytoval, a jeho námitky tak zůstaly v rovině pouhé tvrzené nedostatečnosti shromážděných důkazů. NSS proto souhlasí s krajským soudem, že stěžovatel ke skutečnostem zjištěným správními orgány nenabídl konkurující skutková tvrzení. Vyšetřovací povinnost správních orgánů nelze vykládat natolik široce, aby orgány za stěžovatele vyhledávaly a prokazovaly skutečnosti, jejichž uplatnění je v jeho prospěch, ale v řízení je přesto neuplatnil (rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2018, čj. 10 Azs 301/2016 - 44).

[14] Z tohoto důvodu nelze přisvědčit ani námitkám, které se týkají cestovního dokladu. NSS se otázkou záznamů v cestovním dokladu zabýval např. v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, čj. 9 Azs 218/2015 - 51, v němž konstatoval: „*Schengenský hraniční kodex zavádí v čl. 11 domněnku správnosti záznamů v cestovním dokladu, kterou je možné dle odst. 2 téhož článku vyvrátit, pokud státní příslušník třetí země jakýmkoli způsobem předloží věrohodné důkazy, například v podobě jízdenky či letenky nebo svědectví o své přítomnosti.*“ Stěžovatel však žádné věrohodné důkazy na podporu svých tvrzení nepředložil. Krajský soud rovněž vysvětlil, že správní orgány neučinily závěr o délce stěžovatelova pobytu mimo území ČR pouze na základě absence přechodových razítek v cestovních dokladech stěžovatele, která na sebe platností nenavazují, ale také na základě výpovědí jeho rodičů. Chybějící přechodová razítka tak nebyla jediným podkladem pro vydání rozhodnutí. Skutkový stav byl spolehlivě zjištěn z výše zmíněných podkladů tvořících ucelený řetězec důkazů, který neposkytoval prostor pro důvodné pochybnosti.

[15] Výslech otce a stěžovatele s cílem prokázat délku nepřetržitého pobytu stěžovatele mimo území ČR nemohl přinést žádné nové informace, nebyl proto potřebný pro zjištění skutkového stavu. Stěžovateli tudíž nelze přisvědčit ani v tom, že bylo povinností správních orgánů provést jeho výslech. NSS se také plně ztotožňuje se závěry krajského soudu v otázce použití protokolu o výslechu otce, který byl pořízen v řízení o žádosti matky stěžovatele o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu (viz krajským soudem citovaný rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2014, čj. 1 Azs 195/2014 - 36).

[16] Závěrem NSS uvádí, že zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovatele nezbavuje možnosti pobývat na území na základě jiného pobytového oprávnění, případně znovu

požádat o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Zrušení trvalého pobytu nepředstavuje ani zákaz pobytu na území ČR.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Na základě výše uvedeného dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu